

Standplaatsverbetering

Bomen in de stad

Opzet

- Basis
- Substraten
- Knelpunten bij aanleg

In de natuur:

- Ruimte
- Voeding
- Vocht
- Zuurstof

In de stad:

- Draagvermogen
- Buren

Doorwortelbare ruimte per boom in groeiplaats met substraat

- 1e grootte – 1 m³ per jaar
- 2e grootte – $\frac{3}{4}$ m³ per jaar
- 3e grootte – $\frac{1}{2}$ m³ per jaar

Hangwaterprofiel!

Bij groeiplaats met oorspronkelijke bodem (zand/klei)
of bomengrond of een grondwaterprofiel, dan 50%
minder nodig!

Voeding

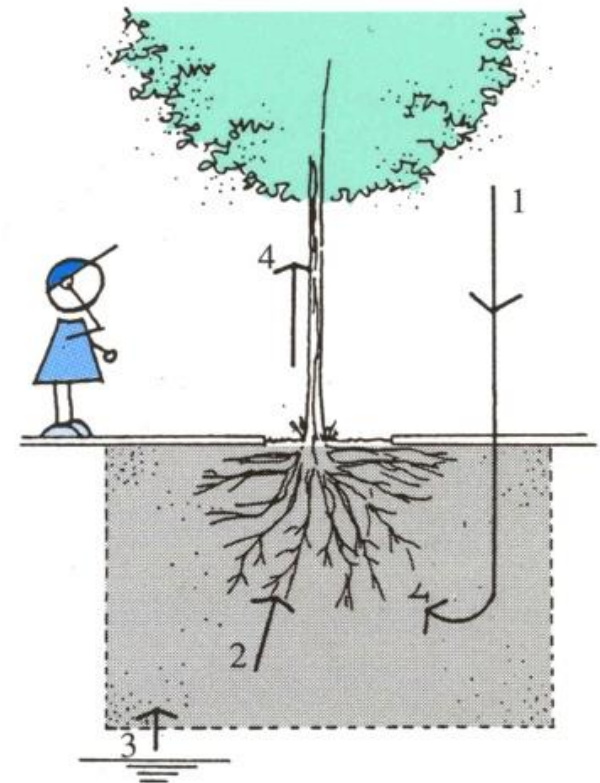
- Hoofdvoedingselementen
 - N, P, K
 - Mg, Ca
- Sporenelementen
 - B, Cl, Mn, Fe, Cu, Zn, Mo, Si, S

Voeding

- Beschikbaar door
 - Afbraak van organische stof
 - Uitwisseling met kleideeltjes
 - Chemische verwerking van met name lutum

Vocht

- Verbruik
- Neerslag (en infiltratie)
- Voorraad
- Randeffect
- Capillair

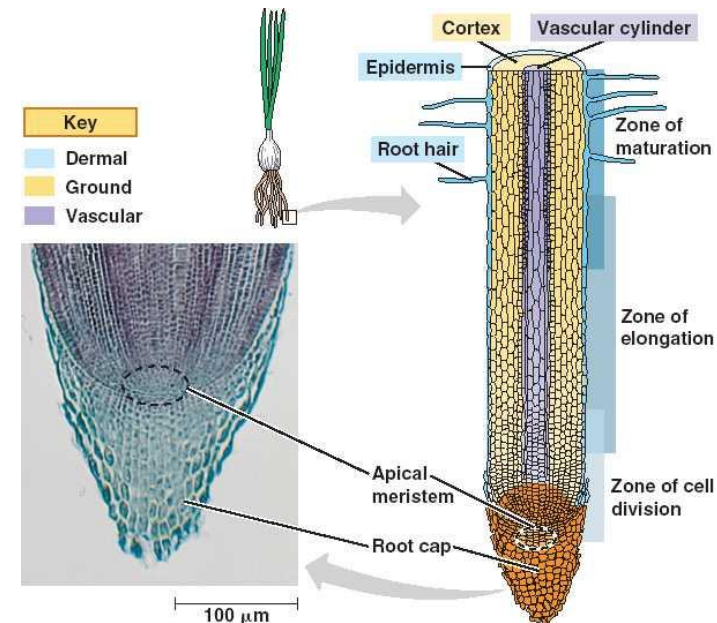

Zuurstof

- Porositeit hangt samen met:
 - Structuur van de bodem
 - Ontwikkeling van bodemleven, met name wormen
- < 10% wortelsterfte,
10-16% groeiremming,
> 16% = OK

Doorwortelbaarheid

- Verdichting
 - Verdichting mag niet boven 3 MPa uitkomen
 - Vanaf 1,5 MPa wordt de wortelontwikkeling al geremd

Substraten

Bomengrond

Bomenzand

Boomgranulaat

Onderdelen substraten

- Structurele componenten
 - Grootte
 - Vorm
- Voedings-leverende componenten
 - Type
 - Duur
- Waterbindende componenten
- Biologische componenten

Bomengrond

- OS 8%
- Open grond situaties
- Kan ook teelaarde zijn

Bomenzand

- Licht belaste situaties (fiets- en voetpaden, parkeervakken personenauto's)
- Max 5% OS
- Eentoppig

Bomenzand

- Geen nieuwe grondstoffen
- Voor zandfractie superstabiel
- Zeer goed water en zuurstofdoorlatend

Boomgranulaat

- voor bomen in zwaar belaste verharding

Arnhem

50 m³ bomengranulaat tot
170 cm diep onder de
busbaan

Hemelwater infiltratie en
zuurstof toetreding via
gecombineerd systeem

Opletten

- Goed aanbrengen
- Oorsprong materialen (kwaliteitscontrole)
- Zuurstof <> water

Groeiplaatsconstructies

Groeiplaatsconstructies

Groeiplaatsconstructies

Groeiplaatsconstructies

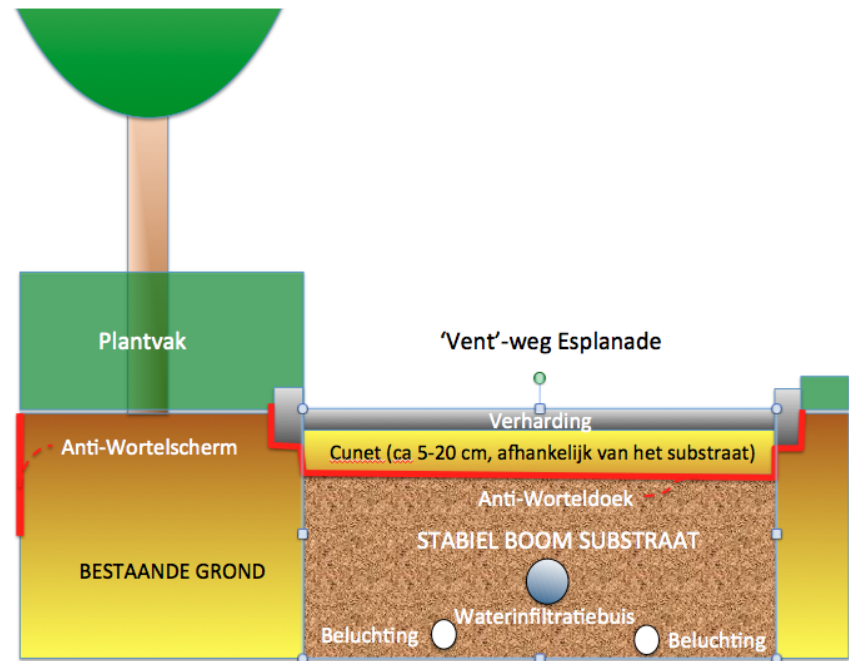

Groeiplaatsconstructie met een volume van 25 m³ per boom

Verkeersbelasting	Groeiplaatsconstructie	Investering €/m ³	Levensduur	Investeringskosten/jaar/boom
onbelast	bomengrond	€ 35,00	> 30 jaar	€ 30,00
licht	bomenzand	€ 55,00	max. 20 jaar	€ 70,00
Middel zwaar	lavagranulaat	€ 80,00	max. 20 jaar	€ 100,00
zwaar	breuksteen-granulaat	€ 100,00	> 25 jaar	€ 100,00
onbeperkt	bunkerconstructies	€ 250,00	> 25 jaar	€ 250,00

Knelpunten bij aanleg

- Bodemverdichting door zwaar materieel
- Storende lagen door oud maaiveld en/of sliblenzen
- Geen beluchting
- Slechte opsluiting

Badkuipeffect

Bloempoteffect

Abrupte overgangen geven storende lagen

**Waar een wil is.....
Komt een boom!**

